

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**بررسی تطبیقی ادله اثباتی بزه قتل در فقه امامیه
و حقوق کیفری ایران**

www.ketab.ir

نویسنده:

آرش علی‌ین

سرشناسه	علی‌ین، ارش، ۱۳۵۲-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	بررسی تطبیقی ادله اثباتی بزه قتل در فقه امامیه و حقوق کیفری ایران/ نویسنده ارش علی‌ین.
مشخصات نشر	تهران: آداک، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۹۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۴۷-۲-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۹۰-۱۸۳.
موضوع	قتل (فقه)
موضوع	(Homicide Islamic law)
موضوع	قتل -- ایران
موضوع	Homicide -- Iran
موضوع	ادله اثبات دعوی (فقه)
موضوع	(Evidence, Demonstrative Islamic law)
موضوع	ادله اثبات دعوی -- ایران
موضوع	Evidence, Demonstrative-- Iran
موضوع	مجازات -- ایران
موضوع	Punishment -- Iran
موضوع	حقوق تطبیقی
موضوع	Comparative law
رده بندی کنگره	۱۹۵/۳BP
رده بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۶۱۷۴

عنوان کتاب:	بررسی تطبیقی ادله اثباتی بزه قتل در فقه امامیه و حقوق کیفری ایران
مؤلف:	ارش علی ین
ناشر:	انتشارات آداک
نوبت چاپ:	چاپ اول
سال چاپ:	۱۴۰۰
شمارگان:	۱۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۴۷-۲-۰
قیمت:	۶۰,۰۰۰ تومان
پایگاه الکترونیکی:	www.adakpub.com

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید، پلاک ۷۵

انتشارات آداک تلفن تماس: ۶۶۹۶۸۰۳۹-۶۶۹۵۷۱۰۵

نشر آداک

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۳	 فصل اول: کلیات و مفاهیم
۱۳	 ۱-۱ پیشگفتار
۱۷	 فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۱۷	 ۱-۲ مفهوم ادله
۱۷	 ۲-۲ مفهوم دلیل در علم حقوق
۱۷	 ۳-۲ انواع دلیل
۱۷	 ۱-۳-۲ انواع دلیل در امور حقوقی
۱۷	 ۱-۱-۳-۲ اقرار
۱۸	 ۲-۱-۳-۲ سند
۱۸	 ۱-۲-۱-۳-۲ سند رسمی
۱۸	 ۲-۲-۱-۳-۲ سند عادی
۱۹	 ۳-۱-۳-۲ شهادت
۱۹	 ۴-۱-۳-۲ قسم
۱۹	 ۵-۱-۳-۲ اماره
۱۹	 ۲-۳-۲ انواع دلیل در امور کیفری
۱۹	 ۱-۲-۳-۲ اقرار
۱۹	 ۲-۲-۳-۲ شهادت
۱۹	 ۳-۲-۳-۲ سوگند و قسم
۲۰	 ۱-۳-۲-۳-۲ موارد لوث طبق قانون مجازات اسلامی

۲۰	 ۴-۲-۳-۲ علم فاضی
۲۱	 ۴-۲ مفهوم اثبات
۲۱	 ۵-۲ تفاوت مفهوم اثبات و مفهوم ثبوت
۲۱	 ۶-۲ ادوار مختلف دلایل اثباتی و فلسفه آن
۲۱	 ۱-۶-۲ دوره دلایل آزاد
۲۳	 ۲-۶-۲ دوره‌ی دلایل قانونی
۲۵	 ۳-۶-۲ سیستم دلایل معنوی
۲۷	 ۴-۶-۲ سیستم دلایل علمی
۲۷	 ۷-۲ دلایل اثباتی در نظام قضایی ایران قبل از انقلاب اسلامی
۲۹	 ۸-۲ مصوبات مجلس شورای اسلامی و میزان تأثیر آن در سیستم دلایل سابق
۳۰	 ۹-۲ پیشینه پژوهش
۳۸	 ۱۰-۲ قوانین مرتبط با موضوع تحقیق
۳۹	 فصل سوم: بررسی فقهی ادله اثبات بزه قتل
۳۹	 ۱-۳ کلیات ادله اثبات قتل
۴۰	 ۲-۳ اصول حاکم بر ارائه دلیل
۴۰	 ۱-۲-۳ اصل قانونی بودن دلیل
۴۰	 ۲-۲-۳ تحصیل دلیل به وسایل قانونی
۴۲	 ۲-۳ اقرار
۴۳	 ۱-۳-۳ آیات قرآن کریم
۴۴	 ۲-۳-۳ اخبار و احادیث
۴۴	 ۳-۳-۳ اتفاق عقلا
۴۵	 ۴-۳-۳ اجماع علمای اسلام
۴۶	 ۴-۳ خلاف واقع بودن اقرار و شهادت
۴۶	 ۵-۳ احتمال مشارکت مقرر و مشهود علیه در قتل
۴۸	 ۶-۳ علم اجمالی به افراد مقرر یا مشهود علیه در قتل
۵۰	 ۷-۳ کمیت اقرار در قتل

۵۰	۱-۷-۳ نظریه اول
۵۱	۲-۷-۳ نظریه دوم
۵۲	۸ شهادت
۵۳	۹ شروط عمومی بینه
۵۳	۱-۹-۳ عدل و عدالت
۵۵	۱-۱-۹-۳ احراز عدالت شهود
۵۶	۲-۹-۳ بلوغ
۵۸	۳-۹-۳ عقل
۶۰	۴-۹-۳ اسلام و ایمان
۶۰	۵-۹-۳ طهارت مولد
۶۱	۶-۹-۳ انتفای تهمت
۶۱	۱۰-۳ ضابطه اتهام
۶۳	۱-۱۰-۳ مرد بودن و شمار شاهدان
۶۴	الف) حقوق الله
۶۴	ب) حقوق الناس غیر مالی
۶۴	ج) حقوق الناس مالی
۶۵	۱۱-۳ سوگند و لوث و قسامه
۶۶	۱۲-۳ مشروعیت قسامه
۶۷	۱۳-۳ موارد اعمال قسامه
۶۷	۱۴-۳ تفاوت قسامه با دیگر قسمها
۶۸	۱۵-۳ شرطیت لوث در قسامه
۶۸	۱-۱۵-۳ روایات
۶۹	۲-۱۵-۳ اجماع
۶۹	۳-۱۵-۳ عقل
۷۰	۱۶-۳ شرایط تحقق لوث
۷۰	۱-۱۶-۳ وجود امارات ظنیه

مقدمه

اصل برائت در تمامی جوامع دنیا به رسمیت شناخته شده است و هیچ کس را نمی‌توان مجرم تلقی نمود مگر اینکه اتهامش توسط ارائه دلایل اثباتی در دادگاه صالح به اثبات رسیده باشد و بزه انتسابی قتل عمد مانند سایر جرایم مشمول قواعد و مقررات لازم الاجرای مربوط به ادله اثباتی است و با توجه به ماهیت این بزه دلایل خاصی برای اثبات این جرم وجود دارد. ادله قتل عمد در حقوق کیفری شامل اقرار، شهادت شهود، قسامه علم قاضی می‌باشد و در نگاه اول به نظر می‌رسد که این دلایل بصورت حصری است ولی با توجه به علم قاضی که خیری فراتر از سایر ادله می‌باشد باید حصری بودن را از میان می‌برد و در واقع علم قاضی بعنوان دلیل مستقل در سایر ادله قرار دارد و در صورت مخالفت ادله سه گانه (اقرار، شهادت شهود، قسامه) با علم قاضی، قاضی سایر ادله را کنار زده و با علم خودش حکم قضایا را صادر می‌کند چون در واقع علم قاضی در راس سایر ادله قرار دارد و چون نظام حاکم بر ادله اثبات قتل عمد در ایران هم نظام حاکم بر ادله قانونی و هم نظام حاکم بر اقناع وجدانی است، در واقع وجود هر یک از ادله از جمله اقرار، شهادت شهود، فی نفسه مثبت جرم نبوده و در صورتیکه قاضی به کمک آنها به اقناع وجدانی دست یابد می‌تواند وقوع جرم را محرز بداند. به سخنی دیگر اقرار گواهان و سایر ادله فی نفسه موضوعیت نداشته بلکه طرفین دارند. در واقع این پژوهش در صدد تبیین ادله اثباتی بزه قتل در فقه امامیه و حقوق ایران می‌باشد. لازم به ذکر می‌باشد این پژوهش به روش ترکیبی (توصیفی و تحلیلی) تألیف یافته است همچنین روش جمع آوری بیشتر بر اساس روش کتابخانه‌ای و استفاده از مقالات و... همچنین استفاده از سایت‌های معتبر نظیر نورمگز، ایران داک، مگ ایران و... بوده است. مهم ترین یافته این مطالعه، یادآوری این نکته است که در منابع فقه امامیه و حقوق ایران جایگاه ادله اثبات قتل چه تفاوت و چه شباهت‌هایی دارد. در واقع تبیین جایگاه ادله اثبات بزه قتل در حقوق و

ایران و فقه امامیه چه تفاوت‌هایی را دارا می‌باشد. لذا پرسش اصلی ما در این پژوهش نیز این می‌باشد که وجه تمایز و شباهت ادله اثبات بزه قتل در فقه امامیه و حقوق کیفری ایران چیست؟